

Uchwała Nr SO.13.4011.124.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 2 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Połajewo na 2026 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca	Marzena Węckowicz
Członkowie:	Małgorzata Bekala
	Monika Paczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) o przedłożonym przez Wójta Gminy Połajewo projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok wyraża

opinię pozytywną z uwagą
zawartą w pkt II.3 uzasadnienia

UZASADNIENIE

I.

Projekt uchwały budżetowej na 2026 rok został przedłożony tutejszej Izbie w dniu 14 listopada 2025 r. (zarządzenie Nr 67/2025 Wójta Gminy Połajewo z dnia 13 listopada 2025 r.) w celu zaopiniowania. Wraz z projektem uchwały przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne.

Skład Orzekający stwierdził, że szczegółowość projektu budżetu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne przedłożone wraz z projektem uchwały budżetowej odpowiadają wymogom określonym w uchwale Nr XXVIII/183/2010 Rady Gminy Połajewo z dnia 28 września 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Połajewo.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej na 2026 r. zostały ustalone:

- a) dochody ogółem w wysokości 45.916.000,00 zł, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 45.354.556,00 zł,
 - dochody majątkowe w wysokości 561.444,00 zł;
- b) wydatki ogółem w wysokości 48.050.000,00 zł, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 44.560.000,00 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 3.490.000,00 zł.

Proponowane w projekcie budżetu planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Wynik budżetu do planowany deficyt budżetu w wysokości 2.134.000,00 zł. Zgodnie z postanowieniem § 3 projektu uchwały budżetowej deficyt budżetu zostanie sfinansowany przychodami z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych oraz przychodami jednostki samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.
3. W załączniku Nr 5 pn. „Przychody i rozchody budżetu w 2026 r.” do projektu uchwały budżetowej na 2026 r. zostały zaplanowane przychody w łącznej kwocie 2.734.000,00 zł, z tego:
 - przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w wysokości 163.000,00 zł,
 - z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w wysokości 2.571.000,00 zł.

W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok, w odniesieniu do przychodów zaplanowanych w § 906 w wysokości 163.000,00 zł Wójt Gminy Połajewo wskazał : *planowany przychód to otrzymane w 2025 r. w ramach projektu „Podniesienie świadomości pracowników z zakresu bezpieczeństwa informacji oraz wzmocnienie Cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Połajewo oraz jednostkach podległych”; powyższa kwota nie będzie zwracana do dysponenta z końcem roku budżetowego 2025, ale zostanie przeznaczona na kontynuację ww. przedsięwzięcia.*

Z przedłożonego projektu budżetu na 2026 r. wynika, iż ww. wydatki zostały zaplanowane w rozdz. 75095 w paragrafach z czwartą cyfrą „7” i „9” w łącznej wysokości 162.924,30 zł, w tym wydatki bieżące w łącznej wysokości 145.404,30 zł oraz wydatki majątkowe w łącznej wysokości 17.520,00 zł. Ww. zadanie jest jednocześnie przedsięwzięciem ujętym w załączniku Nr 2 do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Połajewo na lata 2026-2037, ujętym w poz. 1.1.1.1 oraz 1.1.2.1 – łączna wartość limitów wydatków na 2026 r. wynosi 162.924,30 zł.

Z powyższego wynika, że wydatki zaplanowane na realizację ww. zadania są niższe o 75,70 zł od przychodów zaplanowanych w § 906 i zostały przeznaczone na inne cele, niezwiązane z zadaniem pn. *„Podniesienie świadomości pracowników z zakresu bezpieczeństwa informacji oraz wzmocnienie Cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Połajewo oraz jednostkach podległych”.*

Wobec powyższego Skład Orzekający formułuje uwagę.

W uchwale budżetowej na 2025 r. (po zmianach) w rozdz. 75095 zostały zaplanowane dochody w § 200 „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów

klasyfikowanych w paragrafie 205” w łącznej kwocie 73.603,00 zł (w tym z czwartą cyfrą „7” w wysokości 59.616,00 zł oraz z czwartą cyfrą „9” w wysokości 13.984,00 zł) oraz dochody w § 620 „Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 625” w łącznej wysokości 247.640,00 zł (w tym z czwartą cyfrą „7” w wysokości 200.588,00 zł oraz z czwartą cyfrą „9” w wysokości 47.052,00 zł), które zostały w całości przeznaczone na wydatki sklasyfikowane rozdz. 75095 w paragrafach z czwartą cyfrą „7” i „9”.

Z dokumentów będących w posiadaniu Izby, tj. sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025 wynika, że Jednostka posiada niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 138.320,64 zł, które nie zostały zaangażowane w budżecie roku 2025.

Ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025 wynika, iż Gmina zaplanowała i wykonała dochody w rozdz. 75095 w §§ 200 i 620 w następujących wysokościach:

Rozdział	§	Plan	Dochody wykonane
75095	2007	59.616,00	59.616,00
	2009	13.984,00	13.984,00
	6207	200.588,00	221.128,56
	6209	47.052,00	51.869,44
Razem		321.240,00	346.598,00

Natomiast ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2025 wynika, iż Gmina zaplanowała w rozdz. 75095 wydatki sklasyfikowane w paragrafach z czwartą cyfrą „7” i „9” nie zostały wykonane, a kwota zaangażowanych wydatków wynosi 143.600,00 zł. Tym samym kwota niezaangażowanych wydatków (wobec planowanych dochodów) wynosi 177.640,00 zł (a wobec wykonanych dochodów wynosi 202.998,00 zł). Zatem Gmina potencjalnie dysponuje niewykorzystanymi środkami otrzymanymi na realizację zadania pn. „*Podniesienie świadomości pracowników z zakresu bezpieczeństwa informacji oraz wzmocnienie Cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy Połajewo oraz jednostkach podległych*”, pod warunkiem, że nie zostaną one wykorzystane do końca 2025 r.

Skład Orzekający uznał, że planowana wartość przychodów w kwocie 163.000,00 zł została uprawdopodobniona, natomiast biorąc pod uwagę charakter tych środków, należy uznać, że ich przeznaczenie na sfinansowanie deficytu budżetu (czyli de facto na wydatki) jest właściwe.

Skład Orzekający zauważa, że rzeczywisty poziom niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, na koniec 2025 roku będzie możliwy do ustalenia dopiero po zakończeniu roku budżetowego, zamknięciu ksiąg rachunkowych oraz sporządzeniu sprawozdań finansowych za 2025 rok.

Ponadto zostały zaplanowane rozchody w całości jako spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w wysokości 600.000,00 zł.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej, w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Połajewo na lata 2026-2037 wynika, że w 2026 roku i latach następnych spełniona będzie relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
5. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerw celowych mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122, z późn. zm.).
6. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212, 214 i 215 ustawy.
7. Zakres proponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący zamierza udzielić organowi wykonawczemu nie budzi zastrzeżeń.
8. Planowane w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć, ujętych w wykazie przedsięwzięć załączonym do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla roku 2026, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
9. Zadania gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina realizuje samodzielnie. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały zaplanowane w wysokości 2.530.688,00 zł (w tym rozdz. 90002 § 0490 w kwocie 2.504.688,00 zł), a wydatki zostały zaplanowane w wysokości 2.960.000,00 zł (w tym rozdz. 90002 § 4300 w wysokości 2.820.000,00 zł). Zatem dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają w całości wydatków związanych z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i występuje deficyt w kwocie 429.312,00 zł.

Zgodnie z art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy w Połajewie w dniu 25 września 2025 r. podjęła uchwałę Nr XI/83/2025 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W dniu 25 listopada 2025 r. Rada Gminy w Połajewie podjęła uchwałę Nr XIII/96/2025 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty oraz uchwałę Nr XIII/97/2025 w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, na mocy których znacznemu podwyższeniu uległy stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zwiększono wysokość zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z powyższym Skład Orzekający wskazuje na konieczność aktualizacji

dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

10. Do projektu uchwały budżetowej dołączono m.in. plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, plan dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatków nimi finansowanych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a także plan dotacji udzielanych z budżetu gminy, plan finansowy środków z Funduszu Pomocy. Zakres ww. załączników nie budzi zastrzeżeń.
11. Rada Gminy w Połajewie w dniu 17 marca 2016 r. podjęła uchwałę Nr X/76/2016 w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego. W projekcie uchwały budżetowej na 2026 r. nie zostały wyodrębnione środki do dyspozycji sołectwa. W uzasadnieniu (str. 31) do przedłożonego projektu uchwały budżetowej na 2026 r. Wójt Gminy wskazał: *W projekcie uchwały budżetowej nie wyodrębniono wydatków dla jednostek pomocniczych w ramach funduszu sołectkiego z uwagi na brak wpływu stosownych wniosków z zebrań wiejskich.*
12. W uzasadnieniu do projektu budżetu wskazano założenia, jakie przyjęto do wyliczeń prognozowanych dochodów oraz kalkulacji wydatków. Omówiono rodzaje wydatków planowanych do realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

III.

Skład Orzekający wskazuje, że zostały stwierdzone niżej wymienione błędy, uchybienia, niespójności:

1. W treści projektu uchwały w wydatkach w § 2 ust. 1 wskazano rok 2025, zamiast 2026.
2. Z uzasadnienia (str. 3) wynika, że w rozdz. 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” w § 0750 „Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” zostały zaplanowane m.in. *wpłaty za wynajem świetlic wiejskich i hali sportowej.*

Skład Orzekający wskazuje, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) dochody z tytułu wynajmu świetlic wiejskich winny być klasyfikowane w rozdz. 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”, a dochody z tytułu wynajmu hali sportowej winny być klasyfikowane w rozdz. 92601 „Obiekty sportowe”.

3. W załączniku Nr 4 pn. „Wydatki majątkowe 2026” w rozdz. 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami” zaplanowano wydatki w § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych” w wysokości 200.083,89 zł z przeznaczeniem na *Zakup gruntów pod drogi.*

Skład Orzekający wskazuje, że w przypadku gdy zakup gruntów jest związany z realizacją inwestycji (np. budowa drogi) to zalicza się go do całościowych kosztów tej inwestycji. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych ww. koszty wówczas należy klasyfikować w § 6050

„Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, w dz. 600 „Transport i łączność”, w rozdziałach właściwych dla rodzaju dróg.

4. Wystąpiła niespójność w zakresie nazwy zadania, mianowicie w załączniku Nr 4 pn. „Wydatki majątkowe 2026” w rozdz. 92109 w § 6229 została zaplanowana dotacja celowa dla instytucji kultury z przeznaczeniem na zadanie pn. *Rozwój małej infrastruktury w Gminie Połajewo – utworzenie placu zabaw w Przybychowie*, natomiast w załączniku Nr 6 pn. „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu Gminy Połajewo w 2026 roku” we wskazanej podziałce klasyfikacji budżetowej ww. zadanie otrzymało nazwę *Dofinansowanie zadania: Poprawa infrastruktury publicznej poprzez utworzenie placu zabaw w Przybychowie*.
5. Na str. 9 uzasadnienia Wójt Gminy wskazał, iż podstawą prawną planowania wpływów z opłaty targowej jest uchwała Nr VIII/56/2015 Rady Gminy w Połajewie z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej, podczas gdy ww. uchwała została uchylona uchwałą Nr XXIV/241/2022 Rady Gminy w Połajewie z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej.
6. Na str. 18 uzasadnienia Wójt Gminy wskazał, iż podstawą prawą planowania wynagrodzeń agencyjno-prowizyjnych dla inkasentów podatków i opłaty targowej jest uchwała Nr IV/31/2019 Rady Gminy w Połajewie z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, zamiast uchwała Nr IV/32/2019.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Marzena Węckowicz

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.